

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ОБ'ЄКТІВ КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова,
Україна*

Запропонована концепція створення муніципальних наукових центрів. Робота центрів полягає в наступному: реалізація статистичних досліджень, проведення енергетичного аудиту, формування технічних завдань на розробку генерального плану, реалізація конкретних проектів та програм, стратегій розвитку, підготовка форм аналітичної інформації та таке інше. Розроблена інноваційна модель розвитку об'єктів комунальної інфраструктури.

Постановка проблеми. На теперішній час реалізація процесів розвитку муніципальних утворень та елементів їх інфраструктури вирішується на підставі широко використовуваного у світовій практиці підходу – шляхом створення та виконання цільових проектів та програм [1,2]. Аналіз виконуваних проектів та програм розвитку муніципальних утворень доводить, що формування та виконання проектів їх подальшого розвитку охоплює широке коло питань, які потребують свого вирішення не тільки на політичному та законодавчому рівнях, а враховуючи складність процесів розвитку об'єктів комунальної інфраструктури (КІ) потребує, також, вирішення ряду наукових задач та науково-прикладних проблем [3,4]. Це вказує на актуальність питань створення відповідних моделей управління, які забезпечать ефективний розвиток всіх елементів житлово-комунального господарства та самого муніципального утворення.

Огляд публікацій та визначення невирішених проблем. Виконаний аналіз довів, що на теперішній час існуюча, відносно велика, кількість моделей управління розвитком муніципальних утворень (МУ) не забезпечує комплексного вирішення проблем, які існують в даній предметній області [5...8].

Метою дослідження є розробка моделі розвитку об'єктів комунальної інфраструктури та муніципального утворення.

Вирішення завдань дослідження. Розвинута інфраструктура муніципального утворення, соціально-економічна важливість ефективності її функціонування, а також існуюча складність прийняття управлінських рішень, щодо проектів та програм розвитку МУ дозволила висунути концепцію створення наукомістких муніципальних центрів, яка полягає в наступному: ефективне управління проектами та програмами розвитку муніципальних утворень досягається шляхом створення при органах

виконавчої влади наукомісткого муніципального центру (підприємства) – НМЦ, який інтегрує існуючі проблеми, щодо питань розвитку муніципального утворення та його комунальної інфраструктури і генерує раціональні, науково - обґрунтовані варіанти їх вирішення.

Функціонально наукомісткий центр вирішує комплексні завдання управління проектами та програмами розвитку муніципального утворення (рис.1) та його комунальної інфраструктури, які передбачають комплексний характер створюваного продукту, організацію та проведення науково-дослідних робіт, високий науково-технічний рівень результатів, відносно високі витрати на наукові роботи, виконання різних за своїм цільовим призначенням проектів та програм, застосування наукоємних технологій, інше.

Рис.1. Наукомісткий муніципальний центр в структурі основних елементів муніципальних послуг

Як інтегратор існуючих проблем розвитку наукомісткий муніципальний центр функціонально виконує та координує роботи щодо виконання статистичних спостережень, енергетичних обстежень, енергозбереження, формування технічних завдань на розробку генерального плану та окремих проектів і програм, розробляє стратегії розвитку КІ, формує аналітичні довідки, висуває обґрунтовані вимоги щодо подальшого розвитку нормативно-законодавчої бази (блок 3), технологій та обладнання, які використовуються в житлово-комунальному господарстві (блок 2), а також до напрямків наукових досліджень і формування кадрового потенціалу (блок 1), сприяє розвитку інвестиційної привабливості (блок 4), тощо.

Функціонування центру, як наукомісткого підприємства підтверджується вищезначеними ознаками, а також тим фактом, що НМЦ забезпечує вирішення багатокритеріальних, багатофакторних задач розвитку, користується в своїй діяльності сучасними досягненнями обчислювальної техніки та геоінформаційних технологій, методами енергетичного менеджменту, теорії ігор, числового моделювання, системотехніки, вирішення соціальних та економічних задач, тощо.

Реалізація концепції створення наукомісткого центру муніципального утворення передбачає його функціонування на підставі розробленої узагальненої моделі управління проектами та програмами реконструкції муніципальних систем життєзабезпечення(рис.2).

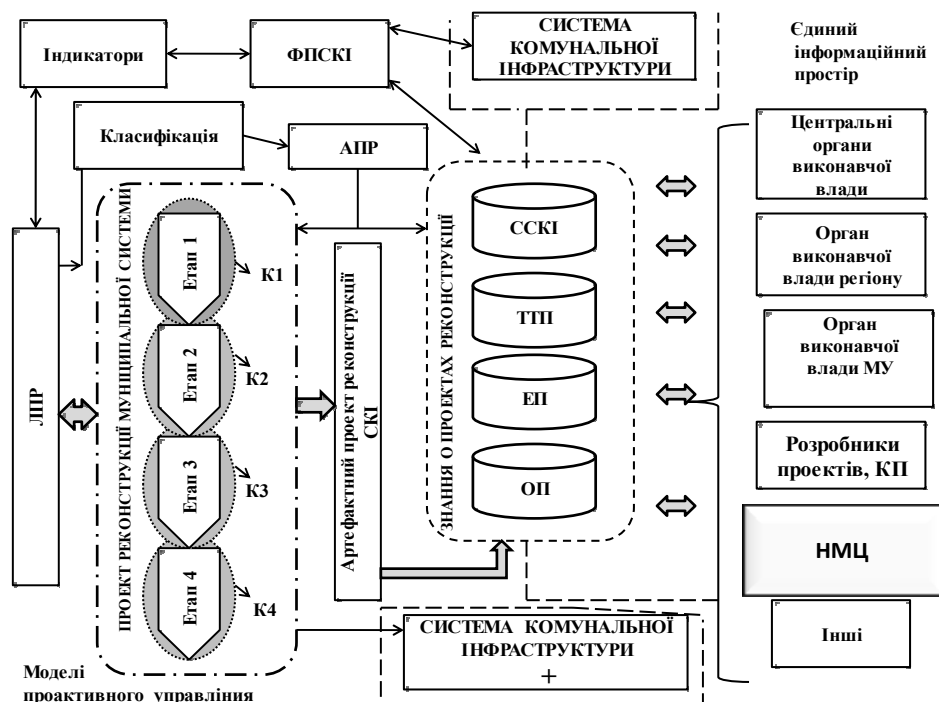

Рис. 2. Узагальнена модель управління проектами та програмами реконструкції муніципальних систем життєзабезпечення

ФПСКІ – фазовий портрет КІ; К1, К2, К3, К4 – контури креативних рішень за етапами проекту; ССКІ – схема систем комунальної інфраструктури; ТПП - техніко-технологічна платформа; ЕП - економічна платформа; ОП – організаційна платформа

Виходячи із запропонованої концепції діяльність НМЦ, стосовно муніципального утворення, реалізує наступні основні завдання: забезпечення динамічного, науково - обґрунтованого розвитку муніципального утворення; забезпечення населення муніципального утворення якісними послугами у сфері житлово-комунального господарства відповідності до існуючих державних стандартів з врахуванням визначення їх мінімальної вартості; створення умов щодо ефективної роботи підприємств житлово-комунального господарства; забезпечення раціонального використання ресурсів; створення умов щодо залучення

інновацій та інвестицій; забезпечення формування, виконання, моніторингу та контролю проектів та програм розвитку муніципального утворення, об'єктів комунальної інфраструктури.

Діяльність НМЦ безпосередньо торкається діяльності підприємств житлово-комунального господарства: питань формування житлової політики муніципального утворення; утримання будинків, споруд та прилежних до них територій; розвиток муніципальної архітектури та забудови територій; надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення; виробництво, транспортування та розподілення теплової енергії; благоустрій населених пунктів; розвиток системи поводження з твердими побутовими відходами; реформування об'єктів комунальної інфраструктури, тощо.

Висунута концепція створення муніципального наукомісткого центру дозволяє розробити модель розвитку об'єктів комунальної інфраструктури та муніципального утворення за рахунок його діяльності. На рис.3 наведена розроблена структурована схема інноваційної моделі розвитку підприємств ЖКГ, об'єктів комунальної інфраструктури та муніципального утворення.

На першому етапі на підставі виконаних НМЦ спільно з підприємствами житлово-комунального господарства попередніх досліджень і робіт, розроблених науково обґрунтованих рекомендацій формується та затверджується, у відповідності до існуючих вимог, стратегія розвитку муніципального утворення та його комунальної інфраструктури. Уточнюються елементи забезпечення НМЦ та підприємств житлово-комунального господарства щодо можливостей виконання стратегії розвитку.

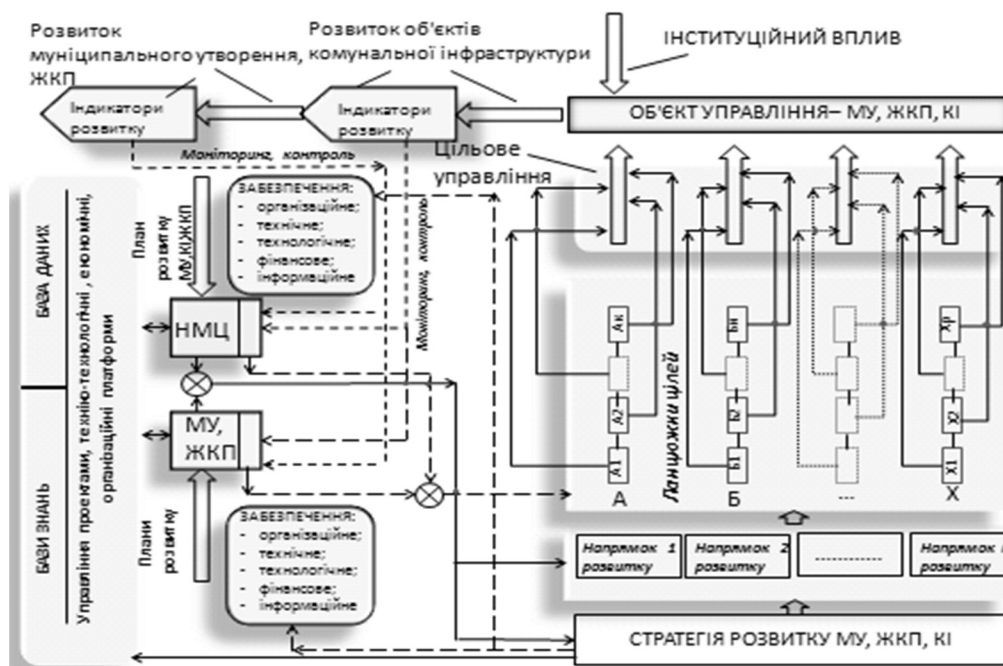

Рис. 3. Інноваційна модель розвитку об'єктів комунальної інфраструктури та муніципального утворення

Умовами реалізації основних завдань слід вважати їх нормативно-правове, організаційне, технічне, кадрове та фінансове забезпечення.

Кожне з підприємств житлово-комунального господарства муніципального утворення для себе визначає у відповідності до стратегії розвитку основні напрямки свого розвитку, які потрібні для забезпечення подальшого розвитку об'єктів комунальної інфраструктури та муніципального утворення. Підприємства за напрямками розвитку отримують цілі, які потрібно буде досягати у визначені терміни. На підставі ланцюжків цілей формуються процеси цільового управління, які спрямовані на об'єкти комунальної інфраструктури та дозволяють забезпечувати сталий розвиток підприємств житлово-комунального господарства.

Висновки.

1. Створення якісно нового підприємства – наукомісткого муніципального центру – в структурі органів управління розвитком житлово-комунального господарства може розглядатися в якості перспективного довгострокового стратегічного проекту, який забезпечить якісно новий підхід до вирішення завдань розвитку комунальної інфраструктури муніципальних утворень.

2. Концентрація в рамках НМЦ проблем розвитку комунальної інфраструктури, організований, завдяки створенню єдиного інформаційного простору, відкритий доступ до існуючих проблем та сценаріїв їх вирішення дозволить створити достатню кількість інновацій в економіці.

Література

1. *Tonchia S.* Industrial Project Management: Planning, Design, and Construction. Springer. Berlin, 2008. 229 p.
2. *Юрченко Є.Л.* Розробка проектів енергозбереження в будівлях бюджетних підприємств на основі реінвестування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.13. 22 «Управління проектами і програмами» / Є.Л. Юрченко. – Дніпропетровськ, 2004. – 22 с.
3. *Храменков С.В.* Оптимизация восстановления водоотводящих сетей [Текст] / С.В. Храменков, В.А. Орлов, В.А. Харькин. – М.: Стройиздат, 2002.
4. *Харитонов Ю. Н.* Практика управления проектом реконструкциисистемы теплоснабжения малого мунципального образования [Текст] /Ю.Н. Харитонов // Вісник інженерної академії України: Теоретичний та науково-практичний журнал:– Київ, 2010.– №3-4.– С.276-280
5. *Божухин В. Б.* Совершенствование механизма развития предпринимательства в жилищно-коммунальном хозяйстве: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. экономич. наук: спец. 08.00.05

«Экономика и управление народным хозяйством» / В.Б. Божухин.– Санкт-Петербург – 2010, 20 с.

6. Модели, методы и алгоритмическое обеспечение проектов и программ развития наукоемких производств: Монография / А.М. Возный, В.В. Драгомиров, А.Я. Казарезов, К.В. Кошкин, Н.В. Фатеев, Ю.Н. Харитонов, С.К. Чернов. – Николаев: НУК, 2009.–194 с.

7. *Gordon, G.* Strategic planning for local government. Washington, DC: ICMA.1993.

8. *Bryson, J.* Strategic planning for public and nonprofit organizations. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.1995.

ИННОВАЦИОННАЯ МОДЕЛЬ РАЗВИТИЯ ОБЪЕКТОВ КОММУНАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ

Ю. Н. Харитонов, М. Ю. Подаенко

Предложена концепция создания муниципальных научных центров. Работа центров заключается в следующем: реализация статистических исследований, проведение энергоаудита, формирование технических заданий на разработку генерального плана, реализация конкретных проектов и программ, стратегий развития, подготовка форм аналитической информации и прочее. Разработана инновационная модель развития объектов коммунальной инфраструктуры.

INNOVATIVE MODEL OF DEVELOPMENT OF THE UTILITY INFRASTRUCTURE

Y. Kharytonov, M. Podaenko

The concept of creating municipal science centers has been proposed. The work of the center is following: implementations of statistical researches, energy audit, formation of technical tasks for the development of the master plan, realization specific projects and programs, development strategies, preparation forms of the analytical information and other. Innovative model of development of the utility infrastructure has been developed.